

23. ledna 1919

čs. jednotky obklíčily Bohumín

Francouzští legionáři z 21. střeleckého pluku na Těšínsku

Boj o těšínskou hranici

...
Utváření státních hranic rodícího se Československa nepředstavovalo jednoduchý proces. Jedním ze sporných území, o jehož získání usilovalo také sousední Polsko, se stal úzký pruh Slezska v okolí města Těšina. Snahy o jeho převzetí vyvrcholily vojenským konfliktem, který poznamenal vztahy mezi oběma zeměmi na několik dekád

● Jiří Friedl

Podplukovník Josef Šnejdárek, velitel vojenského zásahu na Těšínsku

Dne 16. ledna 1919 se k ministru národní obrany československé vlády Václavu Klofáčovi dostal podplukovník Josef Šnejdárek (1875–1945). Tvrdý voják, bývalý příslušník francouzské cizinecké legie a bojovník srdcem i duší, si vyslechl pověření vojensky obsadit Těšínské Slezsko a vyhnat odtud Poláky. „Toto mé setkání s ministrem [...] bylo podkladem polního tažení, za kterého jsem do desíti dnů zatlačil polského generála Latini, dobyl Těšínska a získal pro republiku uhelné doly miliardové hodnoty,“ popisoval později v pamětech. Vojácky strohá slova v nezavěšeném čtenáři bezpochyby vyvolají pocit hrdosti nad československým vítězstvím. Úspěch v boji je však jedna věc a následky války druhá. Lze tedy skutečně mluvit o vítězství?

Bohatá periferie

Těšínské Slezsko představovalo nejvýchodnější část zemi Koruny české. Patřilo k úzkému pruhu Slezska, které po válkách mezi císařovnou Marií Terezií (☞ 1740–1780) a pruským králem Fridrichem II. (☞ 1740–1786) zůstalo v rámci habsburské monarchie. Jednalo se o specifický region, jehož vývoj se v řadě ohledů vymykal poměrům v Čechách a na Moravě. Vedle toho, že zde mělo silné pozice luteránství, se jednalo o oblast, kde docházelo ke styku čtyř

Ilustrace a fotografie: Wikimedia Commons, archiv redakce

kultur: české, polské, německé a židovské. Bohatá ložiska kvalitního černého uhlí a také dokončení železničních tratí, zajišťujících spojení s Vídní, Haličí a Uhry, nastartovaly v polovině 19. století nebyvalý hospodářský rozvoj zejména v severozápadní části Těšínského Slezska. Otvíraly se nové doly a podniky hutního průmyslu, s čímž souvisela i zvýšená potřeba pracovních sil přicházejících z nedaleké předlidněné Haliče. Dávno jsou přítom vyvráceny teorie o popoštění Těšínského Slezska právě těmito imigranty – Poláci v Těšínském Slezsku jsou autochtonním (původním) obyvatelstvem.

S hospodářským rozvojem rostla také emancipace místních Čechů a Poláků, kteří se přirozeně začali dožadovat větších politických práv. Ta totiž z velké části náležela Němcům, kteří sice nebyli tak početní, patřili však k nejbohatší, a tím pádem i politicky nejvlivnější vrstvě. Češi a Poláci v Těšínském Slezsku proto spojili síly v zápase za zrovnoprávnění. S postupnými úspěchy ovšem začínala růst vzájemná rivalita, a tak od osmdesátých let 19. století mezi sebou obě etnika soupeřila o vliv v regionu. Polské národní hnutí bylo rozvinutější a mohlo těžit z blízkosti polských

Protičeská polská agitace s vraždícími legionáři a hanobením kříže

hnutí a naopak se ztotožňovali s německou kulturou. Češi i Poláci bojovali o vliv mezi nimi. Jedním z důležitých kolbišť se stalo místní školství. Škola významně přispívala k utváření národního vědomí žáků, a tak boj o to, do jaké školy dítě bude chodit, se promítal do řady oblastí místního života. Pravidelná sčítání lidu pak umožňovala zjistit,

Bohatá ložiska kvalitního černého uhlí a dokončené železniční trati nastartovaly hospodářský rozvoj Těšínského Slezska

kulturních center (například Krakova), místní Češi se od těch svých nacházeli příliš daleko. Nárek Petra Bezruče nad malým zájmem vlasteneckých elit o české národní hnutí ve Slezsku, vyjádřený v sbírce básní *Slezské písně*, byl v tomto směru opodstatněný.

Specifikem Těšínského Slezska byla existence Slezanů (Šlonzáků). Tito lidé mluvili zdejšími nářečím, které i nezasvěceným připomínalo spíše polštinu než češtinu, nehlásili se však k polskému národnímu

nakolik snahy českého nebo polského tábora byly úspěšné. Průběh každého cenzu a oznámení výsledků zároveň provázely rozhořčené stížnosti Čechů a Poláků na adresu sčítacích komisařů obviňovaných z nátlaků na sčítané, aby jako obcovací řeč uvedli buď češtinu, nebo polštinu. A právě obcovací řeč představovala další problém, který boj mezi Čechy a Poláky v Těšínském Slezsku vyhrcoval, neboť se vedly spory o to, nakolik ji lze ztotožnit s národností.

Ve správě mnohých

V roce 1335 se v trenčínské smlouvě český král Jan Lucemburský (✠ 1310–1346) vzdal nároků na polský trůn výměnou za získání Slezska, které v roce 1348 jeho syn Karel IV. (✠ 1346–1378) prohlásil za součást země Koruny české. Toto státoprávní uspořádání trvalo až do první války o rakouské dědictví (1740–1742) mezi Marií Terezií a pruským králem Fridrichem II., po níž habsburská monarchie většinu Slezska ztratila. Těšínské knížectví, které až do roku 1653 patřilo vedlejší větvi polského královského

rodu Piastovců, jako jediné ze slezských knížectví zůstalo celé v rámci země Koruny české. Nejen z hlediska národnostního, ale i politicko-správního zde byla situace na konci první světové války poměrně složitá.

Pruské vojsko v bitvě u Molvic 10. dubna 1741

Hlavním městem rakouského Slezska zůstávala Opava, kde sídlil zemský prezident a zemský sněm, avšak soudy v Těšínském Slezsku podléhaly Vyššímu zemskému soudu v moravském

Brně, a také ředitelství železnic se nacházelo v moravské Olomouci. Z vojenského hlediska podléhalo Těšínské Slezsko velitelství v Krakově, katoličtí duchovní zase arcibiskupství ve Vratislavi.

Boj o Těšínsko 1919

Během bleskového útoku v posledním lednovém týdnu se čs. vojskům podařilo obsadit značnou část Těšínska a okolí.

historických hranicích. Chtěla však v rámci státu zachovat uhelný revír a košicko-bohumínskou dráhu – tehdy jediné efektivní spojení českých zemí se Slovenskem.

Před vytvořením centrálních vlád přebíraly moc ve Slezsku v revolučních dnech října 1918 Zemský národní výbor pro Slezsko a Národní rada Těšínského knížectví. Oba orgány se 5. listopadu 1918 dohodly na prozatímním rozdělení Těšínského Slezska, přičemž na definitivní hranici se měly obě vlády domluvit později. Byl zvolen etnický princip, avšak dočasná hranice narušovala komunikační a ekonomické vazby zejména v uhelném revíru, jehož část se ocitla mimo Československo. Záhy se obě strany začaly obviňovat z porušování dohody. Množily se problémy spojené především s kompetencemi podřízeností orgánů na sporném území, kvůli potížím v zásobování rostlo sociální napětí a do už tak složité situace zároveň vstupovaly ostrá propaganda a agitace – šířily se mimo jiné zprávy o vojenském obsazení Těšínského Slezska tou či onou stranou nebo vojsky Dohody. Jiný problém spočíval v tom, že československá vláda smlouvu neuznala a vzala ji pouze na vědomí, zatímco Poláci začínali hranici vnímat jako definitivní. Podtrhoval to i fakt, že na sporném území vyhlásili na 26. ledna 1919 volby do Ústavodárného sejmku a organizovali zde i odvody do polské armády. Za této situace silily na české straně hlasy volající po vojenském řešení – tedy obsazení Těšínského Slezska československou armádou.

Podplukovník Šnejdárk věřil, že rychle dosáhne východní hranice Těšínského Slezska

Dočasná hranice

Česko-polské soupeření na nějakou dobu přerušila první světová válka, hned po ní se však objevilo znovu. V tu chvíli už proti sobě stály dva suverénní státy – Polsko a Československo. Zpočátku nic nenasvědčovalo tomu, že by mezi nimi musel kvůli Těšínskému Slezsku vzniknout konflikt, neboť politikové obou stran už dříve deklarovali ochotu se v celé věci dohodnout. Argumenty, jimiž podpírali nároky na Těšínské Slezsko, se však vzájemně zcela vylučovaly. Z historického hlediska patřilo Těšínské Slezsko k českým zemím, polská strana ale poukazovala na to, že většinu obyvatelstva tvoří Poláci. Významnou roli hrály i hospodářské zájmy – černé uhlí tehdy bylo nejvýznamnější energetickou surovinou (asi jako dnes ropa či zemní plyn), nacházely se zde moderní hutě a v Bohumíně také největší nákladní nádraží ve střední Evropě. Při vědomí, že většina místních se hlásí k polské národnosti, proto československá vláda netrvala na

Odklady celé akce byly způsobeny čekáním na souhlas Dohody, na schůzi vlády 17. ledna 1919 a znovu i o tři dny později však prezident Tomáš Garrigue Masaryk oznámil, že Francie s vojenským zákresem souhlasí. Bylo rozhodnuto.

Nezdařená lest

Základní obrysy vojenské operace vznikly 16. ledna 1919 v kanceláři ministra národní obrany Václava Klofáče, kde s podplukovníkem Šnejdárkem, vojenským inspektorem v Moravské Ostravě, stanovili „nejnutnější data“. Československé velení k akci vyčlenilo okolo šesti tisíc vojáků. Vláda zároveň prostřednictvím svého konzula v Krakově Karla Lochera poslala do

Velitel polských jednotek v Těšínsku Franciszek Ksawery Latinik, záhy povýšený na brigádního generála. Roku 1920 velel za války s Ruskem 1. polské armádě bránící Varšavu

zachovat
ly jedině

ve
rodní
ectví.
tímním
ní hra-
etnický
ikační
ož část
začaly
my
rgánů
tlo sociál-
valy
rávy
rou
il v tom,
i pouze
jako defi-
vyhlásili
a organi-
ce sílily
- tedy
idou.

ka ■■■

ím na
na 1919
lent
že Fran-
í. Bylo

ace
láři mi-
Klofače,
em,
ké
t".
o okolo
lnictvím
lala do

ery
1920
šavu

Varšavy memorandum vysvětlující vojenský zásah, to se však na místo určení dostalo až o několik dní později, kdy už byly boje v Těšínském Slezsku v plném proudu.

Jádrem československých sil se stal 21. pluk francouzských legií, který doplňovalo pět praporů takzvaného domácího vojska. Během konfliktu se do boje zapojovaly další jednotky postupně sem přisunované, mimo jiné i část 35. pluku italských legií. Akci přímo vedl podplukovník Šnejdárek.

Jeho protivníkem byl plukovník Franciszek Ksawery Latinik (1864–1949), bývalý důstojník rakouské armády. Jeho síly čítající zhruba 3 000 vojáků byly už jen z čistě aritmetického hlediska slabší. Nic na tom neměnil ani fakt, že mu podléhalo také četnictvo a mohl počítat i s několika tisíci příslušníků místních milicí a civilních dobrovolníků – jejich bojová hodnota totiž nebyla (i kvůli nedostatku uniforem a výzbroje) vysoká. Na druhou stranu měl Latinik už delší dobu k dispozici zprávy svědčící o vojenských přípravách na československé straně. Že se něco chystá, se mohl domyslet při pokusu pplk. Šnejdárka dosáhnout odstoupení Těšínského Slezska podvodem. Dne 23. ledna se československý velitel v doprovodu několika dohodových důstojníků vypravil za Latinikem a snažil se ho přesvědčit, že vyklizení území Poláky se má stát na základě příkazu Dohody. Polský plukovník se však nenechal zmást dohodovými uniformami a žádost odmítl.

Vzhůru na Těšín!

Už v ranních hodinách toho dne proběhly přestřelky mezi polskými hlídkami a čs. vojáky před Bohumínem, velitel

Polská odveta

Dne 2. října 1938 začala polská vojska obsazovat československou část Těšínského Slezska. Jen několik hodin poté, co československá vláda přijala mnichovský diktát, totiž do Prahy dorazilo polské ultimátum požadující odstoupení tohoto území Polsku. Většina zdejších Poláků okupační jednotky upřímně vítala. Nechtěli žít v Československu, které (leckdy oprávněně) obviňovali z nedodržování menšinových práv. Část jich navíc – jak v Těšínském Slezsku, tak v samotném Polsku – vnímala říjnovou událost jako odčinění křivdy, která se jim stala v roce 1920, respektive 1919. Polská správa následně zrušila všechny české školy, spolky

a politické strany a desítky tisíc Čechů byly leckdy za dramatických okolností z Těšínska vyhnány. Tyto krátkozraké represe, způsobené přehnanými pocity vítězství a přesvědčením, že pokořený protivník už navždy zůstane na kolenou, přivedly část vyhnanych Čechů do řad takzvaného Slezského odboje, jehož příslušníci následně podnikali teroristické útoky na obsazeném území. Polské úřady na to odpovídaly dalšími represemi a až v prvním čtvrtletí roku 1939 se po jednáních československého

Štáb polského dělostřelectva u Skoczowa

místních polských oddílů proto ihned přikázal odzbrojit rotu čs. vojska, která se podle dohody z 5. listopadu 1918 nacházela na bohumínském nádraží. Směr postupu útočících čs. vojsk dával znát, že v konfliktu šlo zejména o získání ekonomického potenciálu Těšínského Slezska. Sám Šnejdárek to ostatně bezděky přiznal ve svých vzpomínkách, jak vidno z úryvku citovaného na začátku tohoto článku. Vojsko v čele s francouzskými legionáři zamířilo nejprve na Bohumín, aby se následně stočilo směrem na Karvinou a Fryštát. Obsazení železničního uzlu, uhelného revíru a košicko-bohumínské dráhy bylo hlavním cílem celé vojenské akce.

Čs. jednotky během dne začaly obkličovat město na břehu řeky Odry, které se do večera ocitlo v jejich rukou. Velení využilo iniciativy a ještě téhož dne vyslalo armádu hlouběji do uhelného revíru. Dalšími cíli se stala města Karviná a Fryštát, která se podařilo dobýt ještě v noci z 23. na 24. ledna. Jenže část polských vojáků se v Karvině ukryla a ráno spolu s místními milicionáři a Poláky začala znovu klást odpor. Českoslováky to donutilo provádět pacifikační akce, takže další postup musel být zastaven. Ve stejný den československé velení podniklo útok od jihovýchodu – ze Slovenska. Polskou obrannou linii (byť tvořenou špatně vyzbrojenými muži bez uniforem) se však nepodařilo prolomit, italští legionáři se proto museli stáhnout zpět do Čadce.

Polské tanky v Českém Těšíně počátkem října 1938

generála Františka Hrabčíka se slezským vojvodou Michalem Grażyńským podařilo situaci uklidnit. To však už za dveřmi stála další světová válka, během níž se Těšínské Slezsko stalo součástí třetí říše.

konflikt • válka mezi Československem a Polskem v lednu 1919

Těšínský konflikt

♥ **30. října 1918**
vznik Zemského národního
výboru pro Slezsko

♥ **28. listopadu 1918**
vyhlášení polských parlamentních
voleb na den 26. ledna 1919

♥ **23. – 30. ledna 1919**
sedmidenní válka

♥ **28. července 1920**
stanovena definitivní hranice

♥ **5. listopadu 1918**
dohoda o prozatímním rozdělení
Těšínského Slezska

♥ **17. ledna 1919**
prezident Masaryk schválil
vojenský zásah

♥ **3. února 1919**
stanovena demarkační linie

Následujícího dne nastala přestávka v bojích. Je třeba si uvědomit, že československé síly byly dostatečně početné na obsazení Těšínského Slezska, nikoli však na jeho dobytí a udržení – čs. velení možná počítalo s dobrovolným stažením Poláků. Bylo proto nutno přisunout další posily. Boje se znovu rozhořely v neděli 26. ledna; zvláště tvrdé střety se vedly o Stonavu nacházející se pouhých patnáct kilometrů od Těšina. Tváří in tvář vážné situaci se polské velení rozhodlo stáhnout podřízené oddíly na novou obrannou linii na řece Visle. Evakuace Těšina přitom proběhla značně chaoticky, někdo navíc přikázal vydat vojákům ze skladů alkohol, což polské vojsko ještě více demoralizovalo. K dovršení všeho nebyli o ústupu informováni muži bránící Jablunkovský průsmyk, kteří jen díky iniciativě vlastních velitelů ráno 27. ledna podnikli ústup přes hory směrem na Żywiec. Téhož dne československé vojsko obsadilo Těšín.

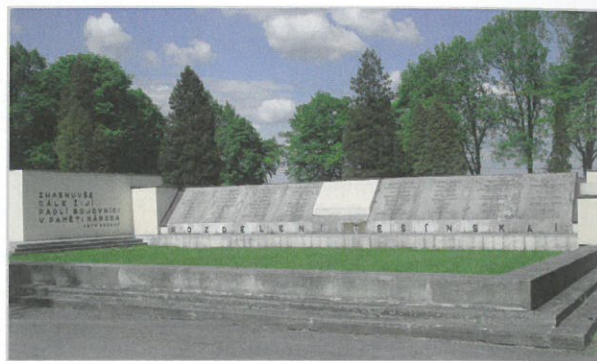
Zásah velmocí

Třídenní bitva u Skočova (28.–30. ledna 1919) byla posledním střetem mezi československým a polským vojskem. Jednalo se ve skutečnosti o sérii bojů na linii mezi Strumieniem a Ustroní. Polská obrana se opírala o řeku Vislu a 28. ledna ji navíc posílil i obrněný vlak Hallerczyk. Přesto se Čechoslovákům podařilo následujícího dne obsadit slabě bráněný Ustroń a dostat se na druhý břeh Wisly. Podplukovník Šnejdárek věřil, že během pár dnů dosáhne východní hranice Těšínského Slezska.

V tu chvíli zasáhla autorita západoevropských velmocí. Československý ministr zahraničních věcí Edvard Beneš, dluží na pařížské mírové konferenci, 28. ledna nervózně telegrafoval do Prahy: „*Obsazení [Těšínského] Slezska*

Stonava 26. ledna 1919: těla polských vojáků, z nichž jen část padla v boji

♥ **Památník československých obětí konfliktu o Těšínko v Orlové**

vyvolalo zde zlý dojem.“ O dva dny později bylo uzavřeno příměří a do sporu se vložily mocnosti Dohody. Stanovily novou demarkační linii, a tak se Šnejdárkova vojska musela stáhnout za řeku Olši. Začala další fáze sporu o Těšínské Slezsko, v němž vojáci vystřídali diplomaté.

Válečné krutosti

Válka se sice stala minulostí, ale její následky trvaly ještě hodně dlouho. Nešlo přitom ani tak o materiální škody a lidské oběti (československá strana měla 44 padlých a 121 raněných, Poláci utrpěli ztráty mnohem vyšší – přibližně 1 700 padlých, raněných či nezvěstných a dalších téměř 600 zajatých), jako spíše o vzájemné obviňování z krutostí spáchaných během konfliktu. Ještě během bojů musel Šnejdárek čelit zprávám, že francouzští legionáři mučili raněného kapitána Cezaryho Hallera. Bratru generála Józefa Hallera, velitele polských jednotek ve Francii, měli vypíchnout oči a pak jej dobít bajonety. Šnejdárek tělo kapitána nechal uložit do rakve, kterou s vojenskými poctami předal Polákům. Ti se tak mohli na vlastní oči přesvědčit, že tělo je neporušené. I nejnovější výzkumy potvrzují, že kpt. Haller zemřel na následky zranění utrpěného v boji.

Nejčastěji je československým vojákům dodnes vytýkáno povraždění dvaceti polských zajatců a raněných u Stonavy 26. ledna. Právě zde se Poláci houževnatě bránili, v okolí Karviné dokonce boje místy nabíraly partyzánského charakteru a hlášení zmiňovala střelbu civilistů na vojáky ze zálohy. Vyšetřování československých policejních orgánů přímo hovořilo o zastřelení osob, „*které střílely na vojsko a nechtěly se vzdát*“. Rovněž předseda Zemského národního výboru pro Slezsko připustil, že „*při obsazování Těšínska stalo se hodně případů přenáhlených jak při zatýkání, tak i v jiných případech*“.

Legionáři nebyli svatí

Vypjatost atmosféry dokládají vzpomínky legionáře Ladislava Preiningera: „Byl mi předveden mladý 13letý chlapec, obviněn, že nám zastřelil vojáka. Nebýt mne, byl [byl] pověšen ihned na nejbližším stromě, oprátku už měl na krku. [...] Odstranili tak jednoho buřiče, který rovněž prý nám kohosi zabil ze zálohy, a zabili ho na půdě, kde byl prozatím uvězněn. Museli jsme ho skrytě za noci pochovat, aby nebyla zbytečně vzbuzována pozornost.“ Poslední výzkumy sice dospěly k závěrům, že povražděných u Stonavy bylo méně a že část svědků ve svých výpovědích přeháněla, nicméně potvrzují, že případy postupů, které byly v rozporu s válečným právem, skutečně existovaly.

Často máme tendenci vnímat legionáře jako kladné hrdiny bez poskvrny, ale zapomínáme, že i oni byli lidé různých charakterů, kteří už několik let neznali nic jiného než tvrdý vojenský život, a že i oni se dopouštěli nevojenského chování. Válka s sebou vždy nese úpadek mravů a kvůli nahromaděné frustraci dochází častěji k činům, které by za jiných okolností patrně nenastaly. Když například dorazil před Vánoci 1918 do Brna transport italských legionářů, podráždily je německé nápisy na některých obchodech natolik, že začali rozbíjet výlohy a strhávat firemní štíty, část z nich se navíc pustila i do drancování. A Ladislav Preininger k tomu dodává: „Vojáci si nedovedou uvědomiti obtíže, jež z podobných přehmatů vznikají.“

Příkop mezi diplomaty

Poláci vytýkali Československu, že jeho útok byl nožem vraženým do zad ve chvíli, kdy bojovali s Ukrajinci o Lvov a kdy začínala polsko-bolševická válka. Ačkoli úspěch československých vojsk byl přisuzován velké převaze, výzkumy ukazují, že i slabší polské jednotky měly potenciál úspěšně se bránit. Ten však nebyl podle některých badatelů využit kvůli nedostatku iniciativy a podcenění situace ze strany plukovníka Latinika.

Tečka za spory

Vztahy mezi Čechy a Poláky v československé části Těšínského Slezska se znovu vyhrtily v roce 1945. Byla obnovena předmnichovská hranice a Češi vyhnali odtud v roce 1938 si chtěli s Poláky vyřídit účty. Poláci ale patřili mezi vítěze druhé světové války, kteří navíc pod nacistickou okupací utrpěli značné materiální a lidské ztráty. Nebylo proto možné s nimi zacházet tak, jako se sudetskými Němci, které čekalo vyhnání či vysídlení. Polská vláda ovšem žádala odstoupení Těšínska a vztahy mezi oběma státy byly těsně po válce tak napjaté, že v červnu 1945 dokonce hrozil ozbrojený konflikt. Sovětský svaz ale donutil své budoucí satelity zasednout

k jednacímu stolu. V roce 1947 se oba státy dohodly, že do dvou let budou všechny územní spory mezi nimi vyřešeny. Polsko totiž požadovalo tu část Těšínského Slezska obydlenou Poláky, Československo zase vznášelo nároky na území v bývalém německém Slezsku (Kladsko, Hlubčicko, Ratibořsko), které se po válce stalo součástí Polska. Nakonec však ani jedna strana žádné území nezískala. Hraniční smlouva, podepsaná 13. června 1958, znamenala definitivní tečku za sporem o Tě-

Pomník padlých Poláků v polském Těšíně

Válka o Těšínské Slezsko vykopala mezi Československem a Polskem hlubokou propast. Spor se sice dostal na stůl diplomatů, ale jeho vyřešení prostřednictvím arbitráže v červenci 1920, kterou bylo Těšínské Slezsko rozděleno mezi Polsko a Československo, příliš klidu do vzájemných vztahů nevneslo. Praha sice získala vše, co chtěla (doly a košicko-bohumínskou dráhu), na druhou stranu se v republice ocitlo více jak sto tisíc Poláků, kteří v ní žít nechtěli. Z toho pohledu se jednalo o Pyrrhovo vítězství... ●●●

Literatura

- Jelínek, Petr: Zahraničně-politické vztahy Československa a Polska 1918–1924. Opava 2009
 Korbel, Daniel: Krvavá epizoda česko-polské války. Malé Kunčice – Žibřidovice 26. ledna 1919. Těšínsko 62, 2019, č. 1, s. 17–28
 Preininger, Ladislav: Příaha. Deniky francouzského legionáře Ladislava Preiningera 1913–1940. Praha 2001
 Šnejdárěk, Josef: Pochoduj, nebo zemři! Praha 1994
 Valenta, Jaroslav: Česko-polské vztahy v letech 1918–1920 a Těšínské Slezsko. Ostrava 1961

Hraniční kámen na česko-polském pomezí

šínské Slezsko. Při vytyčování hraniční čáry byly provedeny pouze malé úpravy s cílem vyřešit komplikace v dopravě, přístupu k polnostem či k napřímení hraniční čáry. Korektury proběhly na základě reciprocity, která však nebyla na československé straně dodržena. Z tohoto důvodu dnes Česká republika dluží Polsku 368 hektarů, přičemž jednání o vyrovnání tohoto územního dluhu, jenž však nemá nic společného se sporem o Těšínské Slezsko, stále probíhají.